

Smärre meddelanden och notiser.

Strödda meddelanden om svenska coleoptera.

Ur mina dagboksanteckningar rörande svenska skalbaggar sammanförs i det följande en del strödda iakttagelser, som möjligen äro värda att räddas undan glömskan. De avse förnämligast att vidga kännedomen om arternas utbredning inom landet (flertalet fynduppgifter äro för resp. provinser nya) men kunna också beträffande sällsyntare arter i någon mån ge ökad kunskap om deras levnadssätt.

På ön *Orust* i bohuslänska skärgården har jag under ett par somrar tillbragt några semesterveckor i juli månad, varunder även någon tid ägnats entomologien. Härvid är det huvudsakligen lokaler i den inre skärgården, som undersökts, eller närmare bestämt Svanesunds omgivningar.

En i det inre av landet verksam coleopterolog intresseras vid ett västkustbesök givetvis speciellt av havsstrandfaunan. Jämförd med Skånes eller Gotlands kustfauna förefaller den bohuslänska, åtminstone vid tiden för mina besök, vara betydligt magrare och enformigare. Men så erbjuda ju också de förutnämnda landskapens kustbildningar större omväxling och gynnsammare betingelser för insektliv än vad den mestadels karga och bergiga Orust-kusten förmår göra. Större delen av de vid stränder och havsvikar av mig anträffade skalbaggar äro till sin förekomst sedan länge kända från Bohuslän, men om nedan uppräknade arter synes intet eller blott föga vara meddelat i litteraturen.

Dyschirius obscurus Gyll. — Mycket sällsynt tillsammans med *arenosus* Steph. i en sandig havsvik.

Hydroporus melanarius Strm. — I småvatten (sött) på hällmark.

Gnypeta carbonaria Mannh. — Allmän under tång i sandig havsvik. — Denna art är i s. Sverige vanlig på naket, fuktigt lerslam vid vattenkanter (sötvatten) men synes vid havskusten kunna föra ett något avvikande levnadssätt. Även på Gotland och i Skåne är arten lokalt allmän under tång på ren sandbotten.

Atheta (Halobrecta) puncticeps Thoms. — Under tång på bergstrand.

Heterothops binotata Grav. — 3 ex. under tång å bergstrand. — Arten, som är känd för att vara ett utpräglat havsstranddjnr, är en gång tidigare funnen i Sverige (Ent. Tidskr. 1927 p. 211) och även då i Bohuslän (vid kusten under *Zostera* på berghällar).

Omalius laeviusculus Gyll. — 2 ex. under tång å småstenig, lerig strand.

Ptenidium punctatum Gyll. — Under tång å berghäll.

Sericoderus lateralis Gyll. — D:o.

Limnebius crinifer Rev. — Talrik i små sötvattensamlingar på sand- och lerbotten nära havsstranden. — Detta torde vara en av de allmännare *Limnebius*-arterna i s. Sverige, oaktat Thomson och Grill ej anföra densamma som svensk. Utom i Bohuslän har jag på flera lokaler funnit den vara talrik i Östergötland och på Gotland. Bestämningen av ex. från samtliga provinser har godhetsfullt granskats av Byretsdomer V. Hansen, Köpenhamn. Sannolikt finnes *L. crinifer* i äldre svenska samlingar, ehuru under oriktigt namn, möjligen förväxlad med ♀♀ av *truncatulus* Thoms. eller *papposus* Muls. På översidans mikroskulptur, käkpalpernas form, de sek. könskaraktärerna o. s. v. kunna de tre arterna (enligt V. Hansen, Hydrophilidae) säkert hållas i sär.

Cercyon depressus Steph. — Under tång på olika slags strand.

Atomaria (Anchicera) gutta Steph. — 1 ex. av huvudformen och 1 ex. av v. *rhenana* Kr. under tång å bergstrand.

A. (Anchicera) ruficornis Mrsh. — Tillsammans med föregående men talrik.

Övriga från Orust antecknade fynd gjordes mera tillfälligt. Dock förtjäna följande för Bohuslän nya arter ett omnämnande. — I det inre av murkna lövträd (sälg, poppel) levede: *Microglotta pulla* Gyll., *Oxypoda recondita* Kr., *Xylodromus depressus* Grav. (talrik), *Stenichnus exilis* Er., *Ptenidium laevigatum* Er. och *Cryptophagus umbratus* Er. — I en gräskompost på myllrik mark togos *Ilyobates nigricollis* Payk. i flera ex. och *Cryptophagus setulosus* Strm. samt under löv *Myrmedonia cognata* Märkel. — Ett par sällsynta *Stenus* erhöellos, nämligen *scrutator* Er. på fuktig ängsmark och *guttula* Müll. i skuggigt läge på en grusig åstrand. Även den föga sällsynta *S. impressus* Grm. synes ej tidigare vara meddelad från Bohuslän. — Under stenar vid kanten av ljunghägrar träffades *Notiophilus hypocrita* Putz. och *Astenus filiformis* Latr. — Av *Lathridius*-arter fanns *rugicollis* Oliv. i granbarrhögar och *nodifer* Westm. i stor mängd bland möglande träspånor på färsk björkstubbar. — I en frodig bäckdal togs på blommor *Strangalia nigra* L., på ekbuskar *Brachytarsus fasciatus* Forst. och på sälg *Rhynchites longiceps* Thoms. — Slutligen håvades å torra marker, vid åkerkanter o. l. *Psylliodes cucullata* Illig., *Apion virens* Herbst och *Ceutorrhynchus hirtulus* Germ.

Under en resa till *Värmland* i juni 1928 insamlades åtskilliga för provinsen ej förut bekanta skalbaggar. — Vid den v. om Råda belägna *Lakene*-sjön sällades på den öppna grässtranden i en mäktig sträng av vattendränkta löv. Här voro *Philonthus corvinus* Er. ytterst allmän samt *Myllaena intermedia* Er. och *Stenus incrassatus* Er. tämligen talrika, medan *Dinopsis erosa* Steph., *Stenus scabriculus* J. Sahlb. och

Cytilus auricomus Dft. blott förekommo i enstaka exemplar. På ett sumpigt ställe hävades åtskilliga ex. av *Atheta (Aloconota) insecta* THOMS. — Vid *Torsby* byggde strandsvalan i ett grustag. I ett par undersökta nästen fanns *Microglossa nidicola* Fairm. i mängd. — I *Lekvattnets* socken, varest den nordsvenska naturen är förhärskande, togos *Bryocharis cingulatus* Mnnh. i Sphagnum, *Stenus palposus* Zett. på sandiga sjöstränder, *Oxytelus hamatus* Fairm. i spillning, *Dolichosoma lineare* Rossi genom hävning på torra ogräsåkrar, *Epuraea laeviuscula* Gyll. på gran (väl endast tillfälligt besök?) samt den nordliga, vackra *Otiorrhynchus salicis* STRÖM i ett 10-tal ex. likaledes på gran, varest djuren sutto fastklängda på undre gröna grenar av äldre träd. — I *Skillingmark*, där den rikt omväxlande naturen skulle kunna locka till längre vistelse, utgjordes det märkligaste coleopterutbytet av *Quedius maurus* Sahlb., sållad ur löv i asphage, *Agathidium confusum* Bris., hävad i löväng, *Meligethes subrugosus* Gyll. på blommande hägg, *Enicmus consimilis* Mnnh. på björksvamp och *Dasytes fuscus* Illig, hävad på buskvegetationen i sydbergsluta.

Under ett tåguppehåll i *Krylbo* i början av juni 1930 gick jag från järnvägsstationen ned till älven. På stranden, som vid det besökta stället bestod av fin, något lerblandad sand, täckt av ett tunt lager förmultnade växtdelar, sprungo på den fuktiga ytan nära vattenranden i skuggan av ett högvuxet gräs, utom *Atheta (Dinaraea) aequata* Er., talrika ex. av *Ischnopoda leucopus* Mnsk. När jag vid hemkomsten granskade fångströrets innehåll, fanns emellertid också ett ex. av en *Gnypeta*, som jag aldrig då sett förut och som redaktör Jansson uppdagade vara den sällsynta arten *ripicola* Kiew., varav endast ett enda svenskt fynd vid den tiden var känt, nämligen från n. Dalarna (Sjöberg). Ett par veckor senare återfunno emellertid Fil. D:r CARL H. Lindroth och jag samma art i antal vid Vindeln i Västerbotten.

Slutligen skola meddelas några märkligare fynd från spridda platser i landet.

Coelambus impressopunctatus Schall. v. ♀ *lineellus* Gyll. — Lycksele lpm. (Falkenström det.).

Lesteva punctata Er. (nec Thoms.) — Råbelövsjön. Sk. ¹⁶/₆ 27. 1 ex. på småstenig lerstrand i sällskap med mängder av *L. longelytrata* Goeze.

Stenus pallipes Gravh. — Sjön Roxen vid Stjärnorp, Ög. ¹³/₆ 30. 2 ex. i fuktig lövsträng på flack, sandig strandremsa.

Tachyusa coarctata E. — Sjön Glan, Ög. ²⁶/₆ 29. 1 ex. på ett något grusigt parti av sumpstranden.

Cryptopleurum crenatum Panz. — Kinnekulle, Vg. ¹⁴/₇ 28. 1 ex. vid sållning av kompostjord å skuggig, myllrik plats.

Scymnus punctillum Weise. — Göksholm, Närke. ²⁴/₆ 28. 1 ex. på lövbuske vid Hjälmarestranden.

Omberg den 1 februari 1932.

Thure Palm.